శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణ సంగ్రహం.

1635
11017

వేదాంతము

శ్రీ ర స్తు.

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణ సంగ్రహము.

ఇ య్య ది

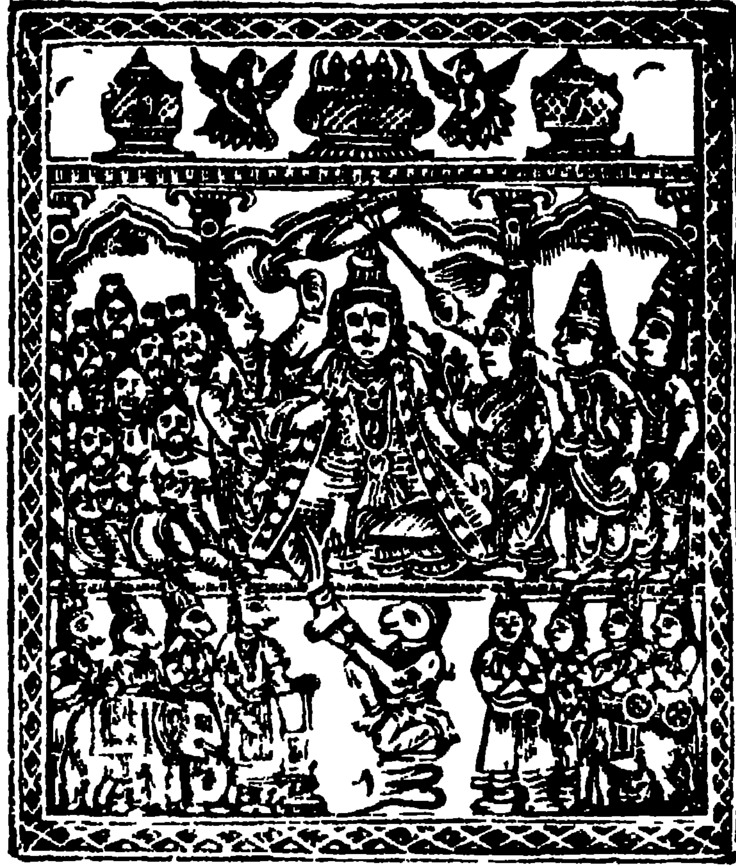
శ్రీ వేదాద్రియోగానంద నృసింహవరప్రసాదలబ్ధకవితా
ధురంధరుండును, దొడ్లేగు గ్రామనివాసుండునగు
బత్తుల లక్ష్మయ్యగారి వలన రచియింపఁబడి

కుందురువారిపాలెం కాపురస్తురాలు
శ్రీ కంది కోటమ్మగారి ద్రవ్యసహాయముచే
నచ్చుకూర్పింపఁబడి ప్రకటింపఁబడియె.

గుంటూరు వాణీ ముద్రాక్షరశాలయందు
కే. బి. కృష్ణారావుచే
ముద్రింపబడియె.

కాపీ రైటు. 1921.

శ్రీరస్తు.

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ సంగ్రహము.

౧

ప్రథమాశ్వాసము.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణేనమః.

ఉ॥ శ్రీకరమల్లిపెద్దికుల • కృష్ణగురూత్తముఁగొల్చి మోక్షసు
శ్రీకరమర్థిఁగాంచి నిజ • శిష్యజనావళి కాత్మతత్త్వముం
బ్రాకటమొప్పఁదెల్పి భవ • బాధవిముక్తిఁ జేసె నేలు కే
కాకలితుండు కృష్ణగురు • సత్తముఁడంచితశేషకాంచికా
శ్రీకమలాక్షిఁగూడియు వ • శీకృతమున్ సన్నిధానముఁ జేయుఁ గాత్ ॥

చ॥ గణపతికిఁ సరస్వతికిఁ • గ్రక్కున మ్రొక్కి నుతింతు నుద్భవచో
గుణగణరక్షణాంబునకు • కోమలశుభ్ర శుభోక్తులొల్క జే
యను మనుపా స్థిమూర్తి నిగ • మాచల శ్రీనరసింహదేవు పా
వనపదపద్మముల్గొలుతు • భక్తి మెయిఁ వరకావ్యధారకున్

చ॥ కవులకు మ్రొక్కి సాధుగురు • శాండములం గొనియాడి గొల్చి
భాగవతుల సేవ సల్పి బుధ • గణ్యులకుం బ్రణమిల్లి కేవలా
త్మవరుల బ్రస్తుతించి నను • ధామరకోటికి భక్తి పూజ జే
సి వివిధమానవావళికి • జేతులు మోడ్చి రచింతు నీకృతిన్ ॥

వ॥ అని యిట్లు గొనియాడి మద్గురుపరమగురుమండలిం దలంచి

శా॥ శ్రీపద్మాసనుఁ డంబుజోదరుఁడు గౌరీశుండు బహ్మాంబు దా
నై పంకేరుహమిత్రు బోలి యుపదే • శాధీశ్వరత్వంబునన్
బ్రాపై నాకిఁడె ముక్తి నా తిరుగ • వ్యాఖ్యాన్వయున్ సత్సుఖా
లాపుం గృష్ణగురుం భజింతు దగ • నుల్లంబుదాన శ్రాంతమున్

ఉ॥ మూలము లేని తెల్వి పరి • పూర్ణనిమగ్నరు గృష్ణగప్పితా
నాలలి తాకృతింమనువు • నందలి స్వప్నత దాల్చి మజ్జగ
జ్జాల మొనర్పనందగుణ • జాలుడు మద్గురుచంద్రుఁ డాకలన్
గేళిగ మల్లిపెద్దికుల • కృష్ణగురుండయి తోచి నిత్యమా
కీలెఱిగించి లేనయొకు • కేయిది లేదని మేలుకొల్పి తా
బైలెసఁటి యూపరము • బాదరజంబు దలంధరించెదన్ ॥

శా॥ మాయాశబ్దగతస్వరత్ర యమహః • మంత్రస్వరూపున్ సువి
ద్యాయంత్రాంతరబీజసంభవ జగ • ద్వ్యాపారలీలారతి
శ్రీయోపాయవిధూతతాంత్రికజగ • ద్ధేతుప్రకాశున్ మహా
హాయుం గోరి నుతింతు కోటయన మూ • ఖ్యన్ గ్రాలు బోట్టా
న్వయున్ ॥

చ॥ పలువిధశబ్దరూపక ప్ర • పంచమునన్ బరిపూర్ణమాతటన్
గలిగిచరాచరాత్మక జ • గద్భ్రమదోషక జన్మవార్ధిలో
పలదరిగానసత్త్వగుణ • బద్ధులతారకమాత్రపోత మా
దలవడజేర్చిబైటనిడి • నట్టిమహాత్ము నుదార్యపుత్రుగో
మలతనుభాన కాలయస • మాఖ్యబజాబ్జములాశ్రయిం
చెదన్॥

మ॥ అణువందెల్లజగంబులుంటగనిమా • యారూపవిశ్వభ్రమన్
మునిసూత్రాత్మికసోహమందడచిని • ర్మాలంబుగానమ్మహా
యణువైబ్రహ్మమునైప రాత్పరుడునై • యానందుడైవెల్గుపా
వనమూర్తింబరిపూర్ణ కోటకులగో • పాలాహ్యసేవించెదన్

శా॥ తప్పొప్పుల్ గలయిజ్జగత్త్రయిగుణ • త్రైగాగదీక్షుత్రియం
బొప్పంజెప్పియు నాదు బిందుకళలం • దొప్పించితత్సాక్షిదీ
తప్పంచున్ బయలందుమిగ్గునుబుపుర్ దల్పున్ ధ్వనింజేయుశ్రీ
తిప్పావఝ్ఝుల నారసింహగురుమూ • ర్తిన్ సంస్మరింతున్మదిన్

మ॥ అకలంకస్థితిహంసకీలక నుసో • హం భావజీవేశ్వరై
క్యకళాత్తార్థముహంగ్తసూగునిష • చాంగంబునంగాంచి
పం।చకరాహిత్యతబూర్ణలగ్నమిడి శి • ష్యశ్రేణి కేకాంతసి
ద్ధికటాక్షించు గురుందలంతుమది జీ • పెళ్ళాస్వయున్
రామయన్ ॥

చ॥ అభయకరార్క బింబమొద • యాచలసన్నిభ శిష్యమస్తక
మభయదరూపమాయికత • మఃపటలంబు హరింప జే…
ర్లభవిమలాత్మబోధనుది • రంబుగనాటుకొనంగి జే…
శుభకరశింగునామకవి • శుద్ధగురూత్తము సంస్మరించె…

చ॥ కలగనిమేలు కొన్నగతి • గన్నవమూతలు విప్పునూడ్చి పి
డ్చిలి విడిపించినట్లు గురు • కీలకమార్గ్యకృపన్ గ్రహించియా
వలనెగు కేమి లేదని ధ్రు • వంబుగ నమ్మిన ధీరు గొల్తుగే
వలపరిపూర్ణుడైన గురు • వర్యుని తిర్మణిశెట్టి కోటయన్॥

గీ॥ జ్ఞానకర్మేంద్రియాళితో • మానసమును బరపి యేకాదశిని
యుప • వాసమొంచి ద్వాదశిని పారణ మొనర్చ • ధన్యు దలతు
బృధివి తగిరిశకులు తీరు • వెంగళార్యు॥

శా॥ భావజ్ఞుల్ కడు సంతసింప గురుసే • వన్మించి చిత్సాగర
ప్రావిర్భావతరంగరూపక జగద్భ్రాంతిచ్ఛటల్ నిశ్చల
త్రావీణోత్కటపూర్ణదృష్టి నిరసిం • పంజాలి వెల్గొందునా
సాక్షాత్త్ర్యంబకశిష్యమానససరో • జాలంబకున్ మ్రొక్కెదన్॥

గీ॥ రామకృష్ణమహామంత్ర • రత్నమొసగి ధన్యునిగ జేసె నీశ్వర •
దాసనామ గురుడు పరమసనాతన • గురుడు హరుడు నన్ను
నా యోగిచంద్రుని • సన్నుతింతు॥

వ॥ ఇట్లు ప్రార్థించి

శా॥ శ్రీరంగజిల్లయాదూద్వహలుండగు హా • శ్రీకృష్ణుడెందం దెజ
వ్మారంభంబిలనందు బుట్టి విబుధ • ప్రామాణ్యయుక్తిం బ్రకా
శీరామేశ్వరయాత్రలన్ స్వసతితో • సేవించి సద్విప్రపూ
జార్తిం జెలువొందునాడు జనకున్ • సద్భక్తి సేవించెదన్॥

ఉ॥ ధీమణిబత్తులాన్వయుడ • తిస్థిరధైర్యహీనాద్రి వేంకట
స్వామి గుణాభిరామ నతి • శాంత నుకృష్ణమగూడి యేశ్వరన్
సోమసదృక్ష సుందరుల • సూనుల గాంచెను వారిలోన నా
ర్యామలపాదసేవనర • తాత్ముడ మూడవవాడ లక్ష్మయన్

వ॥ ఏనొక్కనాడాత్మగతంబున శ్రీకాశీరామేశ్వరక్షేత్రసం

దర్శితాఖండానంద వశాత్ముడనై తెనుంగుబాసగబ్బంబొక్కటి విరచింపంబూని సమాధినిష్ఠఁ గురుధ్యానంబొనర్చునెడ ॥

సీ॥ ఒకవంకదారకు లొకవంక సాంఖ్యులు
నొకవంక నమనస్కయోగివరులు
నొకవంకనాదజ్ఞు లొకవంకముద్రావ
లంబులునొకవంక • లక్ష్యవిదులు
నొకవంక వేదశాస్త్రోపనిషద్వేత్త
లొకవంకపౌ - ణికోత్తములును
నొకవంక గానకళోద్యోగనిపుణులు
నొకవంకతార్కిక నికరమును స
గీ॥ దాగొలువ బ్రహ్మపీఠసం • స్థలివసించి
పూజవడయుచు శిష్యాళి • బోధించుచుతగన
ఘనసమాన్వయకృష్ణాఖ్య • గురుడుదొడ్ల
పీటిసద్గోష్ఠిమందిరో • ర్వీతలమున
గొలుచున్నట్లు కలగాంచిక • నులువిచ్చి ॥

వ॥ దశదిశలంబరికించి యేమియుందోచక బూర్ణానందమగ్నుండనై మద్గురునాత్మననుసంధించి సమర్పనపూర్వకంబుగా ద్వాదశసాష్టాంగ దండప్రణామంబులాచరించి మత్ప్రతిష్ఠిత సద్గోష్ఠిమందిరాంతరంబున సార్థకశ్రీ ననుకరింప మున్నునాచే రచింపబడిన యలర్క్యోపాఖ్యానంబాదిగాగల కృతులకలంకరణీయంబుగా నధ్యాత్మరామాయణసంగ్రహంబను కృతియొనర్చి మద్దేశికస్వామి కర్పింపందలంచి ॥

మ॥ అసదాకారప్రకృత్యతీతుడవునీ • వంచుఁద్వమేవాహమం
చునుసంజ్ఞఁ బరమోపదేశగతితఁ • జ్ఞల్ మెచ్చబోధించుచుక

ష్ణసదాచార్యునినుత్తగాత్మునిగసం॰ ధానంబుగావించియా
త్మసముద్భూతవిశేషసంశయములఁ బ్రశ్నించిగల్పించఁగ

చ॥ మదిదలపోసిమద్గురుని ◆ మానససీమ బ్రతిష్ఠజేసిని
ర్వ్యాదివిరచింపబూనితిమ॰హాత్ములుమెచ్చగనార్యకోటిహృ
త్సదనమునందు రామపర ◆ తత్వముగాంచుట సత్యమాటచే
సదయతమత్కృతింగలవొ॰సంగులడంచిగ్రహింపకుందురే

మత్తకోకిల- సాంఖ్యలక్షణసూత్రరూపక ◆ సర్వసిద్ధిసనత్సుమా
రాఖ్యయాత్మగురూత్తమైబడ ◆ యోగగల్గిన బిర్దుచే
ముఖ్యతిన్వెలుగొందు కృష్ణయ ◆ మూర్తినామ గురు
ప్రభుఁ సఖ్యవృత్తిబదాబ్జముంచుచు ◆ ధాతృడొక్కగ్రు
డిట్లనెన్ ॥

క॥ రామాయణసారార్థము। స్వామిశ్రీదేశికేంద్ర ◆ సాకల్యముగా
భౌమానందమెలర్పగ బ్రేమనెరింగింపుమిద్ధచరిత్రిన్ వెలయన్

వ॥ అని మరిమరిప్రార్థింపుచు జంద్రచకోర న్యాయంబున నిజముఖచంద్రమండలంబున జూడ్కినిలిపి వీక్షించు శిష్యుని గరుణించి మందహాససుందర వదనారవిందం బొక్కింత విప్పి గురుండిట్లనియె.

క॥ ఈపరమరహస్యార్థము కాపురుషులుగోరరెందు ◆ ఘనులకెలి
మియౌ। ప్రోద్దురాజయోగులు కాపాడుదురర్థహాని ◆ గా
కుండుటకై ॥

వ॥ కావున నీయందలిప్రేమంజేసి యెరింగింతు వినుమని యిట్లనియె.

క॥ శ్రీకరమునిసకలలోకశు। భాకరమధ్యాత్మతత్వమానందకరం
బీకర... ధాకరణిన్ గ్రాలదెల్పెదన్వినుమనఘా

సీ॥ పరమాత్ముఁడగు రామ • భద్రుండు విజ్ఞాన
సీతాంగనామణి • చెలిమి గాసి
గతసుఖుండై మోహ • కలితశోకవిషణ్ణ
తనుగ్రాగిబుద్ధి మి • త్రితసుమిత్రా
నందనుగాగోని • నయుతరశాస్త్రరసు
గ్రీవసఖ్యశీ వ • రించిదైన్య
వాలినడంచి శం • బరవైరిగుణవార్ధి
ధైర్యసేతువునను • త్తరణమొంది
గీ॥ తామసాజ్ఞానరాక్షస • ధవునిరావ
ణునివధించితదాధీన • వనితగూడి
రామపరమాత్ముఁడాత్మీయ • రాజ్యమందు
భద్రసింహాసనస్థుఁడై • ప్రకటితిగాంచె ॥
వ॥ ఇట్లెరింగించిన కించిత్సంశయాత్ముండై శిష్యుండిట్లనియె
క॥ సద్రూపుడైన రాముడు చిద్రూపావనిజ బాసి• చింతిలుటెట్లా
భద్రపదరావణునకుపద్రవకారిణియెటయ్యెపరమార్థగతిన్
గీ॥ రామునివియోగదుఃఖంబు • బ్రామెనేని రావణుని గూడు
వానంద • రసమునతని కదియొదవదేని యుతనికి • నిదియు
లేను లేదు రామాయణంబేమి • లేను లేను ॥
వ॥ అనుటయు నందుకు
ఆ॥ ఆకాశాతీతుండగుని రాకారుండభవుడవ్య• యానందమయుం
డేకానేకాతీతుం డేకాంతుండతని రాము • నెరుగగలారే॥
గీ॥ ఎరుకలేని రామ• చరితంబెరింగింప నెరుకగలుగువా• రెరింగి
నడువ జాలరన్న మనుపు • జనులెట్లెరింగింత్రు గురుసుదృష్టి
వలన • గానుటగాక ॥

క॥ ప్రకృతిప్రభావ చేష్టలు వికృతివిశేషంబులవివి, వేకించినచో
నకృతంబులై ఖపుష్పము, సుకృతాన్వితనగరసమము, లై
భాసిల్లున్ ॥

మ॥ పరమాత్ముండగు రామచంద్రుడను శబ్దార్థబోధ్యుడున్ దక్షను
త్కర రామాయణకల్పభూరుహము శోకంబై ధరాజాత భా
సుర రామస్మరణ ప్రయోగవసతిం, శోభిల్లె తత్క్రీడలా
వరుడౌ రామునికర్పణం బొనరిచెన్, భావ్యంబె కాపత్నికిన్

గీ॥ ఆకసంబున నీలిమం, బమరినట్టు స్వామిగురుమూర్తి రాముని,
పాలనిడిన ప్రకృతిలీలలు తృణప్రాయ, పాటులంచు నెఱుగ కి
జ్ఞులు రామునం, దేగదింత్రు॥

క॥ నారాయణ రామాయణ। సారార్థం బేక మగుట సర్వజ్ఞులు చి
త్సారాకల్పజగద్భ్రమ। సారాత్ములుగారు నిర్వికారాత్మకులై

వ॥ కావున ప్రాకృతిక రామాయణ క్రియార్థం బెఱింగింతు
నిశ్చలచిత్తుండవై వినుమది యెట్లంటేని॥

గీ॥ సచ్చిదానందలక్షణ, జనకజాత సచ్చిదానందలక్షణ, స్వా
మిగాగ కేవలాత్ముని నొనరించె, కేవలియగు కేవలాత్మ
ప్రతిబింబయు, క్షితి ధరిత్రి ॥

మ॥ నిజకాంతిం దిలకింప యోగ్యమగు దానిన్ భ్రాంతిమచ్ఛాయ
నాగ జనుం దానినవిద్యనామకకళం, కంగాంటతద్బింబ యు
క్తి జనించెన్ గలబోలులోకములు సం, దేహస్వరూపంబులన్
నిజమాయం బ్రకటించియిట్లు మరిదా, నేదానయై భాసిలున్

వ॥ అందున దా రాము నెడబాయనిదయ్యును భిన్నాభిన్న
యై సంకల్పవికల్ప రూపక జగజ్జాలంబా త్మేశ్వరునకు ప్రదర్శిం
పం జేసి తద్దయావిశేషంబున నపరోక్షానందమగ్నయగు॥

గీ॥ ఎరుకమాత్రమౌ ప్ర • కృతిచిదాకార సీ। తారమాయావధూ
టి • దానఖండ। మైనఖండమైన • నచలుడౌ రాముడా।
సరణిదాల్చుకతన • స్వకతగల్గె ॥

క॥ అందునమహదహమంకుర। మందిగుణత్రియజగంబులమరె
దదాత్త్వర్గ। గ్రాంధితమోగుణదానవ। బృందాధీశుండు రావ
ణోందుద్భుగల్గె ॥

గీ॥ పూర్వభవమునసీతడు • పుండరీక। నయనునుబడపంకగుహాసేవ •
నయుతసల్పు। ద్వారపాలకుడాకపసి • తపసితలప। నిట్లు
హైయ్యోగ్యుమైన హ • రిని గొలువగ ॥

వ॥ ఎంచివిరించి తనూభవుండగు సనత్కుమారుడు సేవించి తారకమంత్ర మంత్రార్థ ముంత్రిగోప్యంబునెఱింగి యొట్లనిహరించేరవలయుననుతలంపున హిరణ్యాక్షుంబలె ద్రిపగాధర్మవ్యతిరిక్త ముముక్షుతాభివివేకంబమరితద్వివేకవిశేషంబున విజ్ఞానసీతాంగనామణి జేపట్టుదలంచియందులకుందగుసాధనంబులగు వరంబులా పరమగురుండగు విధిచేగొని స్త్రీ వేషంబునైనని పురుషునిచందంబున దానా సీతంపెరంబట్టి తపోన్నులంబున రామపరమాత్మందర్శించి తనమనోధనపాదంబులగా సపుత్రకంబుగా నమర్పించి విముక్తుండయ్యె॥

గీ॥ తారకబ్రహ్మమటరామ • ధరణివిభుడు। చిత్స్వరూపిణి
యటసీత • సేవసల్పు। కపులు దేవతలటవీరి • కారణమున।
తనువులెడబాసి యసుర సం • తతివిముక్తి। బడయుటకు
దెదశాస్యుని • నుతువనేల ॥

ఉ॥ మాతనులోకమాతను సు • మంగళనేతను సీతనంటగా
ధాతకుగాదు రావణుడు • దాకునెతాగుడు పుత్రుడయ్యెవి

ఖ్యాతిగ వేదసాక్షియన • లాహుతిఁగోరిచి సాక్ష్యమీదె భూ
సేతకు రామభర్తకు వి • నిందితు డీతడటన్న సూచనన్ ॥
చ॥ అనువులు మేనఁగల్గు హరి • యంతము సీతనొసంగ బోడుకై
కసినుతుడా రఘూద్వహుడు • కాంతను సత్యచరిత్రుడయ్యు
దా।ననువులుగల్గిఁగోల్పడెను • మహాత్ములు జ్ఞానము వీడరెందు రా
క్షసపతి మోక్షకామియొటు • జానకి వీను గృతార్థు జేయకన్॥
గీ॥ సాత్వికుండేవ నేనడ • జనుమటంచు । రాముదెసకంపిత
మ్మునిఁ • రాజ్యకాంక్ష । బాసి మొదిరించె రాముని • పంక్తి
గళుడు । నిజమనోభీష్టఫలకాంక్ష • నిరతిఁబూని॥
వ॥ కావున.
క॥ చిదఖండాతీతసుఖా । స్వాదుడా శ్రీరామమూర్తి పంక్తిగళుం
డా । చిదఖండసుఖాస్పదుడద । నెదగొలుపగ రామపదము
నెలమి గ్రహించెన్ ॥
వ॥ ఇంతియే గాని సీతావియోగ గ్రహణంబులవలన రామ
రావణులు దుఃఖసుఖగ్రస్తులైరనుట యసంభవమిందానంద
భేదంబొక్కింతగలుగుటం జేసి రామాయణ మప్రమాణంబన
రాదు గావున విజ్ఞానసీతాంగనామణిం జేపట్టిన రావణుండా
త్మీయ పుత్ర భాతృ కళత్ర మిత్రామాత్య ప్రభృతినిఖిల రాక్ష
సగణంబులఖండానందాబ్ధియం దడఁగుచు దేలుచు నోలలాడు
చుండెననుటయందే సందేహంబును లేదని చెప్పినగురువర్యుం
గాంచి మఱియు నిట్లనియె ॥
క॥ క్షణమెడబాయని సీతాం । గనగొనిచనె రావణుఁడు జగజ్జనని
నిరా । మునిసతినితడున సత్కృమ । దని శిష్యుండయ్యె
నెంత మహాత్ముండోకో ॥

సీ॥ తనకువిజ్ఞానసీ • తాలక్ష్మి లభియింప
బడనికాలంబున • పంక్తిముఖుడు
దుఃఖియేగదయెట్లు • దుఃఖియామున్నీమె
జడచిల్వచేజిక్కి • బడినయపుడు
తత్పూర్వమన్న త • త్వజ్ఞుండుగాడెస
నత్కుమారుబద వ • నజములాత్మ
గురుభక్తిసేవించి • గురుతారకోపదే
శంబందువాడొట • జగతియందు
గీ॥ వంతకునుబూర్వమన్న • నత్యంతసుఖత
హరినిజకవాటసీమన • హర్నిశంబు
రక్షణంబొనరించిన • రాక్షసుండు
గానస్వాభావికంబు సు • ఖంబతనికి ॥
గీ॥ తొలుత వేదవతిగ • దోచినసీత । జడయొడిసిననితని • జడత
నెంచి । చిక్కకన్నిజొచ్చె • జిక్కనాబిడజడ । చిలువబో
లియొగ • చెలువబోలి ॥
సీ॥ తజ్జటాకుండలి • తత్వమాధారంబు
గాగొనిరిర్వరా • కాంక్షదీర
హరిజేరజేర్ప ద • శాస్యుండవనిజాత
యజ్ఞసెసంగక్రీ • యాత్మనిష్ఠ
పలుభేదవిభ్రాంతి • భావజ్ఞులై మహో
కాళోరగానంత • మనులమాడ్కి
దిలకించి దుఃఖసు • ఖులుగామరణజన
నతరంగవార్ధి ని • ర్ణయతనుండ్రు
గీ॥ తొలిపదార్థ క్రియగనంగ • దొలగుభ్రాంతి

మరలతోఁచినగగన సు • మంబుఁబోలి
శూన్యమగుటయుధార్థవి • శుద్ధపూర్ణ
రామపరమాత్మతత్త్వత • రంబుగాదు॥

చ॥ చలనజడస్వభావములవి • జాతులు క్రోతుల వేష భాష చే
ష్టలవిధమేర్పరింపనర • జన్మలకౌననరాదు రాముడే
వలనగ్రహించెనో స్వవశ • వస్తులగానొనరింపు కొల్లాని
శ్చలగతిరావణాసురుని • జంపిరణంబున జానకీసతీ
తిలకమునెమ్మెయింబడసె • దెల్పగదేగురునాథనాకిల ॥

వ॥ అనుటయు నందును ॥

గీ॥ రామగురువాక్యమినజాశా • స్త్రప్రయుక్త । మగుమలక్ష్మ
ణునిశ్చయా • త్మైకమమర । నెనుబదియునాల్గులక్షలం •
చెన్నబడిన । యోనులజనించుజీవుల • కైకసిద్ధి । గలుగు
వానరులనుటెంత • ఘనముజగతి॥

గీ॥ సాంఖ్యరూపకభువన శా • స్త్రరవిజుండు । తార కాకార
నిశ్చయా • త్మకసుబుద్ధి । లక్ష్మణుండేకగతిగాగ • లక్షణ
మున । నవనినమనస్కరాజయో • గాఖ్యదైత । గలయుడే
రామపరిపూర్ణ • ఘనుడు జగతి ॥

గీ॥ సాంఖ్యజగదాదిమధ్యాంత • సంజ్ఞశూన్య । ముకుటబింకు
స్వరూపత • దగితదీయ । గుణకళఙ్గాకృతినిదోఁచె • గురు
తుపరిణవ । మూచిదాదిత్యసుతుడేక • దాయిరతంపు ।
సార్ధసుగ్రీవనామక • శాస్త్రవిదుడు ॥

సీ॥ ఆదిమధ్యాంతశూన్యా • కారపరిపూర్ణ
రామచంద్రపదాబ్జ • రత్నఖచిత
భద్రాసనంబు ద • ల్పంబు సింహాసనం

భైయనంతాఖ్యయ • ధార్థపరిచి
వరభక్తివిజ్ఞాన • వైరాగ్యబోధోప
రతులకమర్త్యసు • రభియుకల్ప
కంబుజింతామణి • గ్రమమొప్పతత్వంబు
బూర్ణంబునైకృపా • పూర్ణహృదయు
గీ॥ డనదనరి సంసృతికమాయ • వనధినుత్త
రింపదారకరీతివ • హించినట్టి
మహితసర్వజ్ఞుౕన ల • క్ష్మణుడుశాస్త్ర
మూర్తిసుగ్రీవుగూడిరా • మునిగొలువగ
దీనతనడంచిమోహా వా • ర్ధినిగడువడె॥
గీ॥ శబరియొంగిలిపండ్లు భ•క్షణమొనర్చె। నందురదితానెరింగి
భ • క్ష్యముగగానెనొ। యెఱుగకయొవినగుతూహల•మెడ
బొడమెను। రామచరితంబువిననిక • ర్ణముల వేల॥
వ॥ అందుకు॥
గీ॥ ఎఱుక లేనిరామ•గుణనంకులేనెఱ। కనుగణించుకంటె•కడ
దొలగుటె। మంచిదంచువిబుధు•లెందిరియదిలెస్స। యెఱు
నెఱుగురాము • డెఱుగకున్నె॥
సీ॥ శంకశబ్దదృష్టి • సంకల్పములనేవి। గాంచకారగించె•ఘ్రా
విభుండు। సేవదప్పవిధిని సే • ధంబులెఱగని। శబరియి
చ్చెమధుర • సఫలచయము॥
ఉ॥ ఏమహిమాధ్యుబాదరజ • మెత్తిశిరంబున దాల్తురంబికా
స్వామిసరోజగర్భముఖు • సంయమివర్గమనారతంబు ద
దాశ్రితుబదాబ్జసేవ ముఖి • రామమెలర్పగ భక్తిసల్పుకాం
తామణిశేషమత్యభక • తంగనె రాముడ శేషమూర్తియై॥

ఉ॥ రాతిని నాతి జేసె నిధి • లక్ష్మికి నాథుఁడు కన్యదాతగా
సీత నొసంగ గూర్చె వన • సీమలకున్న తమ్ముగా ఘటించె వి
ఖ్యాతి దలిర్ప పాదుకయు • గంబును జేరి చెసింహాపీఠికం
బూత చరిత్రుడైన రఘు • పుంగవు పాదములింత యొప్పవే ॥

వ॥ అని యుల్లానతిచ్చినవిని యిందాంజనేయుని విషయంబొ
క్కింత యేని నుడువమికి గతంబేమి యిమ్మహాత్ముని పూర్వోత్తర
విశేషంబులెట్టివి యెరింగింప వేయనుటయు నంమహు॥

చ॥ ఎవరెరిగింప జాలుదురె • రింగిమహత్మ్యు తు బూర్వహావృదా
నవకుల వైరిరామ జన • నాథుడాకండును దక్కనేకపా
దవృషభవాహుడంనుకు బుధ • పరికరంబెరిగింతుడ త్తరం
గువినుము పారమార్థకము • గోప్యము ముక్తి నిధానమారయ

సీ॥ కలశాక్కయుడు రుద్ర • గణమున నేకపా
దసహాహ్వయుండిందిరి • యసమితిని మ
నంబుబోలయతండ • నయము సీత్యర్థితా
రకమంత్రనిష్ఠాప • రత్వసార్థ
కాఖ్యుడైన సర్వేశు • నాత్మగూరిచి ఘోర
దీక్షడపంబువి • దేహముక్తి
గోరికొనర్పపి • గ్గుణదేజమాచిదం
బరమున గొప్పకట్టి • బర్వపరవ

గీ॥ శాత్ముడా కేవలానంద • సాక్షిమూర్తి
పరమకైలాసవాసు • భాస్వద్విలాసు
స్మరహారపిరాగవేషును • మామహేశు
హృదయగతరామతారక • శ్రీవెలుంగు
గాగ నియతంబునచ్చోటు • గలసియుండె ॥

వ॥ అమ్మహాలింగస్వరూపుండగు శివుండులీలాసమాధినుప్ప గించి బహిర్లక్ష్యంబంది నిత్యసమాధి నిష్ఠాగరిష్ఠత మణిఖచిత దివ్యకల్యాణసింహాసనంబున నుమాసహితుండై బ్రహ్మాదినిఖిల దేవగణపూజ్యమానుండై పేరోలగంబుననున్న తరి విధియింద్రా దిసురలంగూడి నారదాది కుమారవర్గంబు వినుచుండ రామా వతారవిషయిక భవిష్యద్రహస్యం బభవునకెరింగించి తన్నిత్య నిర్మలస్వరూపంబున జగంబులన్నియు బింబింపకమానవని యెంచికొనియాడి వారివారి నిజనిలయంబులకుంజనిన తదనంత రంబున ॥

మ॥ ఒకకాలంబున శంభుడాత్మ సతితో • నుద్యానవాటీ విహా
రకళోద్రేకతనుండిగన్గొనియెమా • రక్రీడకీశద్వయిన్
స్వకళత్రీ నిజవాంఛసిద్ధిదవ శీ • ఘ్రంబె త్తకున్నట్టిశై
లకుమారింగనిమన్మథక్రియకలీ • లా తేజముచ్చెబడెన్ ॥

॥ అమ్మహా తేజమిమ్మహి • యాపలేమి । వాయువశమయ్యె
నతడది • వనచరాంగ । నాతిలకమంజనాఖ్యద • ననుగుర
చిత । హంసగానర్పగనతుకీ • ఫలమొసంగె ॥

వ॥ అమ్మహాఫలంబామె యారగించుటంజేసి కేసరీనామక మర్కటాధీశు తేజంబున నిప్పావని యావిర్భవించిన ॥

॥ వేదశాస్త్రంబులకుపాత్త్ర • విధియొనర్చె । నాదికల్పంబు
నందిప్పు • డట్లపుత్త్రినవ । మంత్రిమూర్తినితగహను • మం
తువేద । మయునిసచ్ఛాస్త్రసుగ్రీవు • మంత్రిగాను • నర్చె
రవిశిష్యపుత్త్రిబాం • ధక్రియోక్తి ॥

సీ॥ (శ్రీ) ఋష్యమూకగి • రిశిఖరినిలయులై
శ్రుతిశాస్త్రపవనార్క • సుతులుదగ్ర

దీక్షు దారకమూర్తి • నీక్షింపగా లేచి
యున్నవైదేహిత • త్సన్నిధాన।
మానవికచినతోడ • వులమూటకారగా
మునరాముదారక • మూర్తిగాంచి
యిష్టసిద్ధివహించి • యెలమిజటాగ్నిసా
క్షిగనిల్పిరామ సు • గ్రీవులకును
గీ। చిరతరానందసఖ్యను • ఘటించె
వాయుసుతుడన్న సామాన్య • వాక్యమేవి
శేషగతిగన్న వేద వి • శేషయజ్ఞ
యాజకుడుగాడె లంకాద • హత్వవిధిని।

వ॥ అది యెట్లనిన।

సీ॥ యజ్ఞకర్తృయహంకృతా • కారరావణ
బ్రహ్మలంకాపురి • బ్రహ్మకుండ
మాతమోమాయాంధ • మజపశువాజ్యమా
శుక్రిశిష్యాళివి • శుద్ధనీతి
యాజికుండాంజనే • యబ్రహ్మచారియా
బ్రహ్మస్వయానుగ • పరికరమాస
దస్యులై వెలుగనూ • ర్ధ్వభువననిలయులు
లలితాగ్నిధూమా బ్దము • లమరుగున
గీ॥ యజ్ఞశేషాశనా • ర్థమయత్నదర్శ
నాంగులైమింటఃల్వజి • దగ్ని వేల్చె
పావనితమోగుణేంధన • ప్రతతిదార
కప్రమంత్రోక్త మగనత • త్కర్ములగుట
దినహితకృతంబు నెంచి • రమరవరులు।

సీ॥ తత్వమస్యాదివే • దరహాస్యమంత్రార్ధ
గోప్యచిన్ముద్రసం • దీప్యమాన
భానువంశనిధాన • పరమాత్మమూర్తి శ్రీ
రామచంద్రికరాబ్జ • రత్నఖచిత
హేమాంగుళీయక • మిచ్చివైదేహికి
దశరథాత్మజుయథా • ర్థంబుదెల్పి
నిజతపఃఫలసిద్ధి • నిర్ణయించిసహస్ర
భానుతేజోమయ • పద్మరాగ
గీ॥ మణివినిర్మితకల్యాణ • మ_సభూష
ణంబుమైథిలిచేగొని • డంబుమీర
రామపరమాత్మ్మజేరి య • ర్పణమొనర్చి
తీవ్రమోక్షార్థి రావణు • దీక్షదెల్పి
తరలజేసితదాధీన • దైత్యజేర్చి
హనుమసామాన్యుడేభవి • ష్యాబ్జభవుడు॥
గీ॥ రావణబ్రహ్మ గడతేర్చి • రామచంద్రు। డచటుబాసియ
యోధ్యకునరిగితల్లు। లకు నమస్కారమొనరిచి•లలితగతిః
భరతశత్రుఘ్నలక్ష్మణ • ప్రభృతిబంధు। జనులనిశిచరవా
నర • సమతిఁగూడి। కౌశికాత్రివసిష్ఠ భృ • గ్వాదిమునీంద్ర
గణసభామధ్యమునరత్న • ఖచితహేమ। పీఠమున జానకీ
రామ • విభుఁడుపట్ట। భద్రుడై వేదధర్మంబు•బాదుకొల్పె॥

౦ఉత్తరకాండము౦

సీ॥ శ్రీరామపట్టాభి • షేకమమోత్సవా
నంతరమ్మునరాము • నానతిగొని
భక్తపాలననిజాం • బకయుగ్మమేకత

నొందిగు త్వంబు • బొందిచూచు
చూపులో పలజూచు • చూపౌనసగసిల్చి
నడువడిసిజనక • నందనాంత
రంగపశ్రిసత • రకమంత్రగోప్యకే
వలపరిపూర్ణభా • వముదదుక్త
గీ॥ ముగగ్రహించి మహానంద • మునముణింగి
తివిరిసాంఖ్యామనస్కోప • దేశమెల్ల
రఘుకులాంభోధిచంద్రు శ్రీ • రామచంద్రు
బదయుగాబ్జాతముల నెద • భద్రపరచి
బడసెననిలాత్మజుడు నిత్య • భక్తుడగుచు॥

సీ॥ నిజబలస్ఫూర్తిచే • నిటగల్పధరిత్రి
సచరాచరాన్విత • జగముతోడ
నయ్యప్పుస్వీయప • రాక్రమాగ్నినడంచు
నార్చునగ్నిస్వవా • లానిలమున
దడ్వాయువిలయమా • త్మదహరాంబరమందు
నందించునయ్యభ్రి • మాత్మశబ్ద
జగమునందడగించు • శబ్దరూపకనాక
మూలేనిమాయగా • సరసిదృంచు
గీ॥ దృంచితాలేక చరియించు • నెంచుదల్లి
రామతారకమంత్రతేత • రంబులేద
టంచుడలపోయ హనుమసా • మాన్యుడగునె
రవినిమిరంగిన తేజోవి • రాజితుండు॥

క॥ అనుజుడవనెశిష్యుడవనె । కనకోదగుడవనె । యావకాదా
నేనం । చనెరామచంద్రగురువరు ॥ పనుచోహనుమంతు

నుకువనలుచిరెయొథా|త్రికా ॥

వ॥ అని యిట్లెరింగించిన యాంజనేయుని మహాత్మ్యంబువిని పరమానందభరితుండై గురునింగాంచి శిష్యుండు వెండియు నిట్లనియె ॥

గీ॥ రాముకథయందులోకవా • ర్తలు ప్రశ | స్త | ముగనుదీపించు
నవికొన్ని • ముచ్చటించు । కొవియెదను నానతియ్యవే •
గురువరేణ్య । భావగర్భంబులగువాని • భావమెల్ల ॥

సీ॥ అన్నమోరామచం • ద్రాలక్ష్మణాయన్న
జనఘోష కెయ్యది •
శూన్యార్థమునకేల • సుగ్రీవునాజ్ఞయుం
చవియెడిజనవార్త • యమరు లేమి
కర్మకావళిధన • గ్రహణంబు రాముడు
కపటకూష్మాండనె • పమునగొనుట
కేమికతంబుమో • శ్రేచ్ఛ రామపదాబ్జ
సేవారతి క్రియ • జెందిముక్తి
గీ॥ హనుమబ్రహ్మపదత్వాధ్యు • డౌటదేమి
జగతిలోకోక్తినశ్వర • శబ్దమునకు
రామరామ యనుందాక • రాజ్యమేలు
వాడుగలరేయటందు రా • మేరయేమొ
దెలియనానతియీవె శ్రీ • దేశికేంద్ర ॥

వ॥ అని యడుగుటయు నందుకు గురుండిట్లనియె॥

సీ॥ అన్నమయంబు దే • హంబౌటయాత్మము
క్తిబడసిదేహము • క్తినిగురించి
శరణుశ్రీరామ ల • క్ష్మణులను వేడు జ

నాళికర్కజుజూప • నఖిలశాస్త్ర
వేత్తసుగ్రీవుండు • వినిపించెనదిశూన్య
వాదంబటంచు ది • వంబుజూపి
నామరూపభ్రాంతి • నాకకతత్వమా
రామచంద్రపరాత్ప • రపరిపూర్ణ
గీ॥ కేవలాత్ముకు తదితర • క్రియయదేమి
లేదుపొరపాటుసుమ్మది • లేకులేద
టంచునిల్వగసుగ్రీవ • యాజ్ఞయనుచు
జగతిశూన్యార్థమునకు సం • జ్ఞగఘటింత్రు ॥

క॥ అంచితముగనీయర్థము। మంచాళోత్రిశంతియ నెడి మహితసు
సూత్రం । బెంచివిడివిడనిలక్షణ మంచాడెదరాత్మవేత్త
లవనిఁ తెలియఁగ ॥

క॥ కృషికాళికిశ్రీరాముడు । తుషితాంతఃకరణుడగుచు దొర
తనమునత । ద్విషయువిషధనముదానభి • లషముగనూష్మాం
డదాన లఘువునగొనియెఁ ॥

క॥ ఏయుచేసినభయమతిసుఖ । మయులనుగాజేసెనుహనుమం
తుండంనుం । టయుదాకక మంత్రార్పణ • ముయితమధన
మంత రామయుధపతిజెందెఁ ॥

క॥ మున్నుదేవావళివిమంబు • గన్నయప్పు । డభవునకునర్ప
ణమొనర్చి • యమృతసిద్ధి । బడయుగతియేకపాదగు •
క్రమతగు । హనుమమనూలమునవిషవిషయార్థమునుగొసంగి
యమృతపదవిని బొందిర • య్యఖిలజనము ॥

గీ॥ ధాత్రిశ్రీరామచరితమొం • దాకవెలయు । నంతకాలంబు
దాయుంట • కనుమతించె ; హనుమతచ్చింతనామృత• మా

నిదనివి । సనకసహరహమఖిలాప్తి • సలుపుబుద్ధి॥

మత్తకోకిల॥ ముక్తసంగులు మోక్షమూర్తులు • మూలగుర్వులు దే
హసం । యుక్తులైప్రవిముక్తలక్షణ • యుక్తులై చ
రియింతురా । సక్తివిభ్రమబొందరెల్లర • సంతరింప
దలంతురీ । సూక్తిగాంచగలేక లోకులు • జూతు
రజ్ఞతమూర్తులన్॥

గీ॥ శ్రవణమనననిధిధ్యాస • సంయుతముగ। రామతారకమం
త్రను • ధామధురస। మాత్మగోలుమహాత్ములు • నాంజ
నేయ । ముఖ్యకృపికాళి తక్కని • మున్నిజగముల । రామ
రామయనుందాక • రాజ్యమేల । గలరెశ్వరతనువిత• దల
గుటెలమి॥

గీ॥ పన్ను వెన్నులఫక్కని • భరతుడడుగ । గందమూలాదిపై
రులు • క్తముగనిడుదు । రటకృషికులడియమానిమూ •
లంబులడుగ । వెన్నుధాన్యంబువిడుదురం • చెన్నుటేమి॥

కం॥ ధరణినిరామా రాజ్యము । భరతునిపట్టణమటంచు బల్కు
టస్వేచ్ఛా । చరణార్థమెట్లుసీతా । తరుణిగురిచిలోకనిందధవు
డెటుబొందెన్॥

కం॥ విత్తుకుజెట్టకుమూలం । బుత్తదియని దెల్పుటొప్పునూ
హింపగలో । కోత్తరపురుష ప్రకృతులు । నత్తెంగనుసంజ్ఞ
సుమ్మునప్పనికనఘా॥

గీ॥ రామరాజ్యంబుజానకీ • ప్రకృతియగుట । భక్తిరతుడగు
భరతుని • పట్టణంబుగాదె। సచరాచరాన్వితి • ఘనజగంబు
తనువనెడిపట్టణంబట • తప్పుగాదు॥

కం॥ అందునిజేచ్ఛంబ్రహ్మ । నందాచరణప్రవృత్తినందిగ్రామా

నందపురంబేలుటచే । నందుసులోకోక్తినిట్టులనఘవిచారా॥
వ॥ ఎఱుంగకలోకులు తననునిందించుటయు రాముడది పరి
పాటించుటయునేమనిన ॥

కం॥ అచలుడగురామచంద్రుడు । సచలాత్మకశక్తిగూడజనద
నుటమరేఁ । సచలాత్మలకాజానకి । యచలతజూపెట్ట
వాల్మికాశ్రియజేసెఁ ॥

కం॥ అచలాత్మజయచలాంతర । సచలాత్మకయనుటలోకసమ్మ
తమెట్లం । చచలాంతర్గతయయితా । నచలాత్మని బొందె
గాదెయచలులుమెచ్చఁ ॥

కం॥ శ్రీసీతారామసుమిత్రాసుతసుగ్రీవవాయుతనయాన్వితవి
శ్వాసాధ్యాత్మికభాస్వ । చ్చాసన రామాయణంబుతత్వాం
బరయఁ ॥

కం॥ ఎఱుకపడిపూర్ణమరుపుయు । ధరణిజశ్రీరామచంద్ర దానవనా
థుల్ । ధరతనుజగములుమాయతి । ఖరకరసంభవులుబుద్ధి
గనలక్ష్మణుడుఁ ॥

గీ॥ నామరూపక్రియాలోప • ణములువాచ్య । మనయులక్ష్యా
ర్థమాకేవ • లాత్మయగుచు । గానగగనారవిందవా • క్యగ
తిద్రోచి । లక్ష్యముగ్రహింతు రార్యులు • లాలితముగ॥

కం॥ ఈతిపుటిద్వయరూపక । గాత్రాంతర రామతారకబ్రహ్మ
మయ । స్తోత్రాత్మికరామాయణ । సూత్రము మాంగల్య
సిద్ధి జూపివినజనువఁ ॥

కం॥ జాగ్రత్స్వప్నవిలాసము । గాగ్రహియించి యిలగృతినిగల
లోపములఁ । జాగ్రతనడవియుద్ధా । నుగ్రహమునబో
చుబుధులనుతియింతుమదిఁ ॥

వ॥ ఇయ్యర్థంబునకు ॥

మ॥ అపరోక్షస్మృతిగాంచరాము చరితం • బయ్యోగదానాత్మ్య
మిం । కపరాకాంతవిదేహపుత్రిక యశో • కంబుల్ దదు
చ్చారణ । స్వపదంబుల్ గవిమూర్తివాల్మికియు భా • స్వన్నా
రద బ్రహ్మము । ఖ్యపవిత్రాత్మక తాపసావళియుము •
ఖ్యంబైనప్రామాణ్యముల్ ॥

చ॥ గురుతరశబ్దలాక్షణిక • కోవిదులార మహాత్ములార శ్రీ
వరకవులెట్లు గందురుసు • వాక్యనిబంధన శబ్దశాస్త్రముల్
హరికరుణన్ బ్రవాహగతి • యబ్బినవాక్యరసాత్ములాటచే
తరజనికాదిదీప్తిలలి • తంబుగరాల్గరగించుమాడ్కి భా
సురకవివాత్ములన్ గరుగ • జూచుసలక్షణశబ్దశాస్త్రబో
ధరసధురీణసత్కవిసు • ధాకరులార బోల్పనానెత
త్సరసవచోనిగుంభనప్ర • సారమువాటలదేటయానుగా
నరసికులాదరింపుడురు • నన్నసితప్పులునొప్పులొప్పశ్రీ
హరికరుణన్ రచించితి జ • సాదరభావకలాసగోష్ఠియ
ద్ధిరసమునందియబ్ధికిసు • ధీయతుడర్ఘ్యవిధుండదబ్ధియం
దరయగనట్టిలీకృతిమ • దార్యపదాబ్జయుగార్పణంబుగా
గురుమతిధారబోసితిరు • గోష్యమెరుంగగ నర్పరారతిన్
గరమరుదారనెత్తితిజ • గద్ధితమొప్పుతమింప వేడెదన్ ॥

శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు

ఉ॥ శ్రీకమనీయమైశుభవ • శీకరమైజహలు భాగ్యభోగల।
త్సీకరమైద్విజప్రముఖ • శిష్టజనప్రకరావలంబమై।
ప్రాకటధర్మయుక్తమయి • రామజగత్ప్రభుమందిరాన్వితం
బైకరమద్ధిమారతీశు • భాంచితవంశశోభితంబునై

రాకలుషప్రహారరుచి • రంజిలుచుండమకారమాత్రు
కేకాకృతిదద్వచోముకిళి • తాప్తినటించిలదీగకల్మష
వ్యాకులతల్ హరింపబసి • బాలకముఖ్యప్రజల్ నిరంతర
శ్రీకరరామనామభజ • నైకసుఖస్థితిగ్రాలతన్వవి
ద్యాకలితపరిభాషలన • యంబుజపూర్ణవిచారగోష్టిసా
ఖ్యాకరులైపరివర్తిలను • భాశ్రియులై పతిభక్తిరంజితా
స్తోకరుచిజ్ఞబరిపూర్ణమువి • ధుంబురణించుముఖాబ్జులైసవా
లోకనసంస్మృతింబతుల • లోలతదేల్చుచునిత్యభక్తులై
ప్రాకటలీలకాంతగవి • లాసగతింజెలువందనిత్యసౌ
ఖ్యాకరమైపవిత్రితవి • యన్మదిమైత్రిజగద్ధితంబుగా
శ్రీకరగోత్రపాదపురము • చెన్వదనర్చినయోధ్యనాగను
త్సేకతతత్పరాంతికసు • శీమనుకుందుగువారిపాళియా
ఖ్యాకతదన్వగుప్రకృతి • మైదనగారుపుర బొకండున
స్తోకశుభస్థిరిజ విమల • సూరిజనావనకార్యరామచం
ద్రైకసభాస్తంబముమ • హానుతపూర్ణదయాపరిసారవి
ద్యాకలితప్రపూతహృద • యాన్వితసాధుజనప్రకీర్ణమై
భూకంబవల్యమైగిఖిం • భోగనిధానసురాలయంబునై
వీకదలిర్పసీతపరిభ • వించినజన్మతలంబనాగభూ
లోకమునంబ్రబాశిలవి • లోక్యతనొప్పగనంగనందమై
ఉ॥ చందురునంటిరెడ్డికుల • చంద్రికమైఘనుశాభిరామమై
పాండురగపీర సూఖ్యగురు • మూర్తిపదాబ్జమరందపానసా
నందవిదాత్ములై విపులి • నపరిభజాటుచునిత్యభక్తిజె
న్వొందెనకుంము రాన్వయము • ధోదధిపూర్ణిమరోహిణీయుతేం
దుందిలకించువీరమువ • ఘూయుతుడైతగుపాపిరెడ్డికిన్

న్నందనమైగభీరధృతి • నైజలవార్ధి సగ్రక్రమంబుజె
న్నందిన రామకృష్ణనర • సాక్ష్యాల రెడ్లకనుంగుజెల్లలై
డెందముచందమందముధృ • ఢీకృతభావమునాంజనేయసం
క్రిందనసూతిదర్పకహి • రణ్యకశిప్పుతులగ్రమోక్తిజో
కందగుహన్మిరెడ్డికని • కామవిలాసుమగుర్వరెడ్డికిన్
సుందరతన్ బతివ్రతత • శుద్ధమనస్కతభీమవుతిృకిన్
బొందొనగూర్పనొప్పుగుణ • భూషణియాహనుమమ్మకున్
మహా। నందమెలర్పనప్పుయయు • నాతిజనస్ఫుటధర్మరూపియై
కందికులాబ్ధిసోమురిృజ • గద్దితసద్గుణధాముసిర్గుణా
నందహృదాబ్జగీముసుమ • నస్కతపుల్లయరెడ్డిసామస్వ
చ్ఛందతభర్తగాగొనిన • సాధ్విసియైనిరతంబుతన్మనో
స్యందనమామహాపరమ • సద్గురుదేశవిహారకల్మినిం
పొందనటించుభాగ్యవతి • యుగ్మలిరత్నముకోటమాంబనా
సుందరియాకృతిన్బరిచుర • శోభితమొప్పగముద్రితకిృయన్
జెందగజేసెనీమెయభి • శీలగుణాకుల నెన్నశక్యమే॥

సీ॥ శ్రీమించుసాధ్వర్చ • చేసినిరంతరకీర్తిన్

గైకొన్నకలిమికి • కాంతిగాగ

శ్రీవారణాసిరా • మేశ్వరాదిమహాస్థ

లదర్శినతకుష • లబుగాగ

పుణ్యహాలలక్ష్మణా • గ్యాలచెంతబడసిన

పరమతత్వమునకు • గాటగాగ

బంధుమర్యాదసం • బంధవిశేషప్ర

వినయభావమునకు • జయముగాగ

గీ॥ నవనిబ్రచురించెనికృతి • సూర్యకోటి

మెచ్చుసుప్రీతికోటమాం • బికనిజతన
యనుజగన్నాధమాంబను • నాత్మపత్ని
గానుపుత్రులబడసిన • ఘనునిభీమి
రెడ్డికులజుని వేంకట • రెడ్డినిదగ
నిల్లిటంబుగనిడుకొని • యింపుగాంచె॥

కం॥ ఈమెయుభయాన్వయంబులు । సోమార్కస్థిరతచిరయశ
శుభవృద్ధిన్ • శ్రీమహితమగుచుసీతా। రాములకృప వెలయు
గాతరహినిలయందున్ ॥

కం॥ వసుధసిద్ధార్థివత్సరపౌష్యమాస । శుద్ధయేకాదశీభృగు
శుభదినమున । నీకృతిముగించి గుర్వచనప్రీతిసల్పి । యర్ప
ణం బొనరించితి ననఘులార ॥

కృత్యర్పణకాలమందు దొడ్లేరు గ్రామకాపురస్థుడు
భీమిరెడ్డి వేంకటప్పారెడ్డిగారు చదివినపద్యములు

మ॥ అరిషడ్వర్గవిరోధిలక్ష్మయానుతం • బధ్యాత్మరామాయణాం
తరమాసత్కథనాత్మతత్వ మయా • ధారంబుగాబ్రాసెశ్రీ
కరమా యీకృతి [illegible] తనా నో • కంజుండనైనాడసి
శ్వరసం స్వప్నడ వేంకటప్పార్య సభిజ్ఞవ్రాతసన్మాన్యుడన్॥

ఉ॥ కుందా పాపిరెడ్యభిధు • కూతురుకోటమ దీవిముద్రిణం
బందగజేసెనార్యనిచ • యా [illegible] తత శీలిసత్కృతా
నందితదీన పాళికరుణాకరస [illegible] యానుకూలియా (మున్॥
సందనయుండు శాశ్వతుడ • నారతమీయను కిచ్చుసౌఖ్య

ఇట్లు బుధజన విధేయుఁడు,
భీ॥ వేంకటప్పారెడ్డి.

10244